

Vahvasti pohjoisin

Nannosit davimus

OHCEJOGA GIELDDA BÁZAHUSFUOLAHUSMEARRÁDUSAT

Ohcejoga gielda | Utsjoen kunta | www.utsjoki.fi

Luossa 1a, 99980 Ohcejohka/Utsjoki | PB/PL 41, 99981 Ohcejohka/Utsjoki
tel. +358 40 188 6111 | puh. 040 188 6111

Sisdoallu

1. OPPALAŠ OASSI.....	4
1.1. Oppalaččat bázahusfuolahusmearrádusaid birra	4
1.2. Ovdasadjeortnet	4
2. GIELDDA BÁZAHUSFUOLAHUSMEARRÁDUSAT	5
Lohku 1. Heivehansuorgi ja oppalaš geatnegasvuodát	5
1 § Heivehansuorgi	5
2 § Bázahusfuolahusmearrádusaid ulbmilat	5
3 § Meroštallamat.....	5
Lohku 2. Bázahusfuolahussii searvan	8
4 § Geatnegasvuohta searvat gieldda bázahusfuolahusvuogádahkii	8
5 § Gieldda vásttu vuollái gullevaš bázahusat	9
6 § Bázahusfuolahusa ordnenmolssaeavttut.....	9
Lohku 3. Bázahuslihtit ja daid gurren	10
7 § Bázahuslihti guoski gáibádusat.....	10
8 § Bázahusat, mat eai leat heivvolaččat bázahuslihtiide	11
9 § bázahuslihtiid gurrengaskkat.....	11
10 § Fuolaheapmi ja bassan.....	12
11 § Gurremiid gaskkalduhttin	12
12 § Bázahusaid čohkkenbáiki	12
Lohku 4. Bázahusaid čohkken giddodagas.....	13
13 § Giddodagas sierra šláddjenvuloš bázahusšlájat	13
14 § Seahkalas bázahus	14
15 § Ođđasitatnui dohkálaš bázahusaid sierračohkkengeatnegasvuodát giddodagaid mielde.....	14
Lohku 5. Bázahusaid iešráđálaš gieđahallan ja ávkkástallan	15
16 § Komposteran	15
17 § Bázahusa boaldin	16
18 § Eará gieđahallan.....	16
Lohku 6. Vuojulduhttin- ja obbagáivvuloagit.....	17
19 § Bázahusčáhcegáivvuid gurren.....	17
20 § Vuojulduhttin- ja obbagáivvuid fuolahus ja johtin gáivvuid lusa.....	17

21 § Hivssetbázahus	18
Lohku 7. Váralaš bázahusat.....	19
22 § Váralaš bázahusaid bázahusfuolahus	19
Lohku 8. Eará mearrádusat.....	19
23 § Álbmotdoaluid bázahusfuolahus	19
24 § Bázahusfuolahusmearrádusaid čuovvun ja gohcin	20
25 § Spiehkaseapmi bázahusfuolahusmearrádusain.....	20
Lohku 9. Oktavuodaváldimat sierra diliin.....	21

1. OPPALAŠ OASSI

1.1. Oppalaččat bázahusfuolahusmearrádusaid birra

Bázahusfuolahusmearrádusat dárkkálmuhttet bázahuslágas (641/2011) ja bázahusásahusas (978/2021) mearriduvvon oktasaš bázahusfuolahusa ordnema vuodđojurdagiid seammásgo vuhtiiváldet guovllu dili. Bázahusfuolahusmearrádusat geatnegahttet, eai ávžžut, ja daid ulbmilin lea stivret bázahusfuolahusa vai ássanbiras seailu buhtisin ja olmmoš das bures loaktá.

Mearrádusat addojit ovdamearkan bázahusaid šláddjemis, čohkkemis, ávkkástallamis ja luotnuma ovddalgihtii eastadeamis. Mearrádusaiguin sihkkarastit doaibmi bázahusfuolahusa, mii ii dagat biras- dahje dearvvasvuodahahttehusaid. Bázahusfuolahusmearrádusat gusket buot Ohcejoga gieldda ordnen bázahusfuolahussii gullevaš giddodagaid nappo ássan- ja astoáiggi giddodagaid, gielddaid giddodagaid ja fitnodagaid.

Dát bázahusfuolahusmearrádusat bohtet fápmui Ohcejoga gieldda doaibmaguovllus 1.7.2025 ja daiguin gomihit gieldda ovddit bázahusfuolahusmearrádusaid, vai guovllus leat fámus oktilaš ja áieguovdilis mearrádusat.

Bázahusfuolahusmearrádusat dohkkehuvvon Ohcejogas

- eallinfápmo- ja teknihkalaš lávdegottis x.x.2025
- gielddaráđđehusas x.x.2025
- gieldda váldostivrras x.x.2025

1.2. Ovdasadjeortnet

Bázahuslága 8 §:s geatnegahttojuvvo čuovvut ovdasadjeortnega buot doaimmain vejolašvuodaid mielde. Dan mielde vuosttasin galgá geahpedit šaddi bázahusaid meari ja hehttehusa. Šaddi bázahusa galgá fas vuosttasin válmmaštallat ođđasit geavaheami várás dahje nuppe sajis ođđasitatnit. Jos ođđasitatnu ii leat vejolaš bázahusa galgá ávkkástallat eará vugiin, dego energijabuvttadeamis. Manimuš molssaeaktun lea bázahusa loahppagiedáhalla nappo ovdamearkan doalvun ruskabáikái. Gielda galgá bázahusbálvalusaid ordnedettiin čuovvut ovdasadjeortnega dan láhkai, ahte juksojuvvo ollisvuohta go árvoštallojuvvo bázahuslága ulbmila dáfus buoremus loahppaboadus. Iešguđetlágan bázahusfuolahusa guoski molssaeavttuid veardádalla eallingeardedárkuma vehkiin lea dehálaš, vai ovdasadjeortnega ollašuvvama ávkkiid sáhtta juksat. Eallingeardedárkumis vuhtiiváldit dearvvasvuoda- ja birasoainnuid ja teknihkalaš ja ekonomalaš gáibádusaid.

Ovdasadjortnega ollašuvvan gieldda bázahusfuolahusas ovddiduvvo ovdamearkan áсахemiin šláddjen- ja sierračohkkengeatnegasvuodaid sierralágan bázahusaide.

Sierračohkkengeatnegasvuodaid vuollerádjedássi lea meroštallojuvvon jagi 2021 áigge čavgan bázahusásahusas. Bázahusfuolahusmearrádusaiguin sierračohkkengeatnegasvuodaid sáhtta viiddidit dahje vuoduštallon siva geažil gáržžidit. Gáržžideapmi eaktuda, ahte eallingeardedárkuma dahje eará báikkálaš fievrridandiliid guoski čielggadusa vuodul muhtun bázahuslága 15 § 2 momeanttas áсахuvvon sierračohkkemis spiehkaseami eaktu dievvá. Dalle sáhtta gávnnaht, ahte áсахuvvon gáržžit geatnegasvuodas boahtá buoret loahppaboađus go árvvoštallat sierračohkkema oppalašváikkuhusaid. Maiddái áсахusa gáibádusaid viiddideapmi vuodđuduvvá áššálaš válmmaštallamii ja báikkálaš fievrridandiliid čielggadeapmái.

2. GIELDDA BÁZAHUSFUOLAHUSMEARRÁDUSAT

Lohku 1. Heivehansuorgi ja oppalaš geatnegasvuodat

1 § Heivehansuorgi

Dát bázahusfuolahusmearrádusat leat fámus Ohcejoga gieldda doaibmaguovllus. Dasa lassin mii bázahuslágas (646/2011) ja dan vuodul lea áсахuvvon dahje mearriduvvon bázahusfuolahusa ordnemis, luotnuma ovddalgihtii eastadeamis, bázahusain dearvvasvuhtii dahje birrasii boahtti hehttehusa ovddalgihtii eastadeamis ja maid bázahusfuolahusa gohcimis čuovvut daid čadni bázahusfuolahusmearrádusaid.

Dat bázahusfuolahusmearrádusat heivehuvvojit gieldda bázahusfuolahusa ordnegeatnegasvuhtii gullevaš bázahusaide ja bázahusfuolahussii ja gieldda sekundára (RINKI Oy) bázahusfuolahusvástui gullevaš bázahusaide ja bázahusfuolahusbálvalusaide.

2 § Bázahusfuolahusmearrádusaid ulbmilat

Bázahusfuolahusa ulbmilin lea suodjalit dearvvasvuoda ja birrasa. Bázahusfuolahus galgá álo leat áššálaš ja bázahusaid fievrrideami ja gieđahallama ferte stivret.

Bázahusfuolahusa mihttomearrin lea suvdilis ja buhtis materiálajohtin. Bázahusaid galgá šláddjet ja doaimmahit daid šaddanbáikkiin gieđahallamii, nu ahte iešguđet bázahusmateriálat bohtet gieđahallamii dan láhkai ahte leat šláddjejuvvon nu beaktilit go vejolaš ja daid kvalitehta lea nu buorre, ahte dat heivejit materiálan ođđasitatnui dahje dorvvolaččat energiijaávkástallamii.

3 § Meroštallamat

Dáin bázahusfuolahusmearrádusain oaivvildit

Guovločohkkenbáiki lea gieldda ordnen guvllolaš bázahusa čohkkenbáiki, gosa giddodaga bázahusfievrrideami olggobeallái báhcci giddodagat doaimmahit iežaset seahkalaš bázahusaid. Guovločohkkenbáikkis leat dušše guovločohkkenmávssu máksán giddodagaid oamasteaddjiid geavahusas.

Ássamis šaddi bázahus lea buot fástavisttis, astoáiggevisttis, ásodagas ja eará ássamis šaddi bázahus dan šlájasa, kvalitehtasa ja mearis fuolatkeahtá.

Biobázahus lea borramušgálvo- ja gievkkanbázahus (omd. heđemiid ja ruotnasiid garat, borramušbázahusat, gáfferukkat ja teadjaseahkat), mii eanaiduvvá ja man sáhtá komposteret.

Ekosadji lea Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy ordnen čohkkenbáiki, gos čohkket ođđasitatnui dohkálaš bázahusaid ruovttudoaluin. Ekosajis eai čohkkejuvvo seahkalaš bázahusat. Ekosajit leat buot daid ruovttudoaluid geavahusas, main ii leat geavahusas giddodaga ođđasitatnui dohkálaš bázahusaid čohkken.

Sierrabázahusat leat bázahusat, mat eai lohkojuvvo váralaš bázahussan, muhto mat gáibidit daid vahátlašvuoda, kvalitehta dahje meari dihte sierragiedahallama dahje sierra doaimmaid čohkkema dahje fievrrideami áigge. Sierrabázahusat leat ovdamearkan bázahusat mat nájdet, čuggot, háisot, golget ja gilvet domu.

Bázahusčáhceloahki lea dálldoallobázahusčázis vuojuđuhttingáivvos, obbagáivvos, apparáhta- nappo smávva buhtistanrusttegis dahje eará vástideaddji giedahallanvuogádagas šaddi loahki (vástideaddji mearkkašupmi lea maiddá doahpagis vuojuđuhttin- ja obbagáivvoloahki).

Čohkkenbáiki lea ovttá dahje mángga bázahusšlájá čohkkema várás ráhkaduvvon vuostáiváldinbáiki, gos lea okta dahje mángga bázahuslihti guđege bázahusšlájá oanehisáiggi vurdema ja fievrrideami várás.

Ođđasitatnui dohkálaš bázahus lea materiálan ávkkálaš bázahus dego biobázahus, eret biddjon tekstiillat, lássa-, metálla-, plásttet-, kartonga- ja báberbáhkabázahus ja eará ođđasitatnui dohkálaš materiálain čohkiidan bázahusat, madda lea ordnejuvvon sierračohkken ja vuostáiváldin daid bázahusfuolahusmearrádusaid mielde.

Giddodaga bázahusfievrrideapmi lea gieldda dahje giddodaga oamasteaddji ordnen bázahusfievrrideapmi, mas bázahusšlájat vižžojit giddodagas dahje dan lahkosis biddjon čohkkenbáikkis dahje guovtti dahje mángga giddodaga oktasaš čohkkenbáikkis dahje bázahusčáhceloahki dihto giddodaga bázahusčáhcevuogádaga vuojuđuhttingáivvos dahje obbagáivvos.

Gieldda ordnen bázahtsuvuhtii oaivvilda giddodaga bázahtsuvuhtii, mas gieldda oastinbálvalussan buvttadan bázahtsuvuhtii vástida bázahtsuvuhtii gilvalahttimis ja dingomis viežžat bázahtsuvuhtii daid bázahtsuvuhtii mearrádusaid mielde. Gieldda ordnen bázahtsuvuhtii fievrriduvvojit dál seahkalaš bázahtsuvuhtii ja biobázahtsuvuhtii. Rinki Oy fuolaha kartonga-, plásttet- ja lássabáhkaid ja smávvametállaid fievrrideamis ja ođđasitanus.

Gieldda bázahtsuvuhtii ordnengeatnegasvuhtii gullevaš bázahtsuvuhtii fástavisttis, astoáiggevisttis, ásođas ja eará ássamis šaddi bázahtsuvuhtii ja gielddaid hálldahus- ja bálvalandoaimmas šaddi searvvuštáhtsuvuhtii, maidái čohkkema ja fievrrideami oasil buvttadeaddji vásttuvuloš báhkkenbázahtsuvuhtii, mii čohkkejuvvo bázahtsuvuhtii ja daid bázahtsuvuhtii mearrádusaid mielde giddodaga čohkkemis ordnejuvvo buvttadeaddjiid čohkkema dievasmahtti ekosajiin. Dat oaivvilda maid ruovttudoalu ieš dahkkojuvvo unna huksen- ja burgin doaimmas šaddi bázahtsuvuhtii, Ohcejoga gielddas bázahtsuvuhtii vuojulduhttin- ja obbagáivvuloagi ja lassin dan fitnodatlanjadagain šaddi bázahtsuvuhtii, mii ovttas ássamis dahje gielddaid hálldahus- ja bálvalandoaimmain šaddi bázahtsuvuhtii čohkkejuvvo soahpamušvuot bázahtsuvuhtii fievrrideapmin bázahtsuvuhtii 37 § eavttuid mielde.

Gieldda bázahtsuvuhtii ordnengeatnegasvuhtii sekundáralaččat gullevaš bázahtsuvuhtii (TSV-bázahtsuvuhtii) oaivvildit ealahusdoaimma bázahtsuvuhtii dahje eará bázahtsuvuhtii, mii ii gula vuosttasin gieldda ovddasvástádussii ja man oamasteaddji lea bivdán beassat mielde gieldda bázahtsuvuhtii vuogádahkii eará bálvalusa váiluma dihte. Bivdagii gullevaš bázahtsuvuhtii ferte sáhttit gieđahallat gieldda bázahtsuvuhtii vuogádagas nappo dat galgá heivet kvalitehta ja meari dáfus fievrrideapmái ja gieđahallamii gieldda bázahtsuvuhtii vuogádagas.

Gieldda searvvuštáhtsuvuhtii gullevaš bázahtsuvuhtii oaivvildit bázahtsuvuhtii, mat bázahtsuvuhtii vuodul gullet gieldda bázahtsuvuhtii ordnengeatnegasvuhtii dahje dat gieđahallojit gieldda bázahtsuvuhtii vuogádagas gieldda sekundára bázahtsuvuhtii ordnengeatnegasvuot vuodul.

Gieldda bázahtsuvuhtii vuogádat oaivvilda gieldda ordnen bázahtsuvuhtii ollisvuot, mainna gielda fuolaha gieldda searvvuštáhtsuvuhtii gullevaš bázahtsuvuhtii. Gieldda bázahtsuvuhtii vuogádahkii gullet čohkken- ja vuostáiváldinbáikki, bázahtsuvuhtii fievrrideapmi ja maid bázahtsuvuhtii gieđahallan.

Šladdjenstašuvdna oaivvilda bázahtsuvuhtii ordnejeaddji bajásdoallan ovddemustá ođđasitatnui dohkálaš bázahtsuvuhtii buktinbáikki, mas ii leat gieđahallandoaimma. Šladdjenstašuvnnas vuostáiváldit dakkár bázahtsuvuhtii, maid ii sáhte bidjat dábálaš bázahtsuvuhtii lihttái daid sturrodaga dahje iešvuotaid dihte.

Vuojulduhttin- ja obbagáivvobázahtsuvuhtii lea dálloallobázahtsuvuhtii vuojulduhttingáivvos,

obbagáivvos, ápparáhta- nappo smávvu buhtistanrusttegis dahje eará vástideaddji gieđahallanvuogádagas šaddi loahki (vástideaddji mearkkašupmi lea maiddái doahpagis vuojulduhttin- ja obbagáivvolahki).

Elrávdnje- ja elektronihkkašlámborat (SER) leat geavahusas eret váldjuvvon rusttegat, mat leat doaibman elrávnjiin, akkumuláhtoriin, báhtteriin dahje beaivvášenergiijain. Maiddái buot lámppát earret áhcagastin- ja hálogenalámppát lohkkovit elrávdnje- ja elektronihkkarusttegin.

Buvttadeaddji vásttuvuloš bázahusain oaivvildit bázahusa, man bázahusfuolahusas ja das boahhti goluin vástida bázahuslága 6 čuoggá mielde geavahusas eret váldjuvvon buktaga márkaniidda buktán buvtadeaddji dahje dan nammii doaibmi buvtadeaddjisearvvuš. Buvttadeaddji vásttuvuloš bázahusat leat personbiillat, pakeahabiillat ja daidda buohtastahttojuvvon eará vuodjinfierrut, mohtorfievruid juvllat, elrávdnje- ja elektronihkkašlámborat, báhtterat ja akkumuláhtorat, čohkkenbábir ja báhkát. Daid lassin buvtadeaddji vásttuvuloš bázahusaide gullet plástteha sisttisdoalli oaggunbiergasat (SUP) ja oktii geavahuvvon plásttetbuktagat (SUP) maid buvtadeaddjit nappo ráhkadeaddjit, eatnamiibuktit dahje báhkkejeaddjit galget buhtadit gielddaide sin buktagiin boahhti luotnuma čorgengoluid bázahuslága 48 c § mielde gielddaid almmolaš guovlluin.

Váralaš bázahusain oaivvildit bázahusa, mii sáhtta buollát dahje bávkkehit ja lea danin váralaš, sáhtta njoammut ja lea danin váralaš, lea earáláhkai dearvvasvuhtii váralaš, lea birrasii váralaš dahje das lea eará vástideaddji váralaš iešvuohta. Váralaš bázahusat leat ovdamearkan báhtterat ja akkumuláhtorat, čuovgabohccit, energiijaseastinlámppát ja mánnggat elektronihkkarusttegat, málat, láhkát, liimmat ja luvvenávdnasat, oassi buhtistanávdnasiin, deattagieđahallojuvvon muorra, asbeasta, dustenávdnasat, bázahusoljjut ja oljobázahusat ja maid dálkkasbázahusat.

Searvvušbázahus lea fástavisttis, astoáiggevisttis, áso dagas ja eará ássamis šaddi bázahus ja kvalitehta dáfus dasa buohtastahttojuvvon hálldahus-, bálvalus- ja ealahusdoaimmas šaddi bázahus.

Lohku 2. Bázahusfuolahussii searvan

4 § Geatnegasvuohta searvat gieldda bázahusfuolahusvuogádahkii

Buot ássan- ja astoáiggi giddodagat ja gielddaid hálldahus- ja bálvalandoaimma giddodagat galget searvat gieldda bázahusfuolahussii bázahuslága mielde. Jos seamma giddodagas leat mánnga sierra ássan- dahje astoáiggevistti, galget dain buohkat gullat bázahusfuolahussii. Bázahusa oamasteaddji ferte luobahit gieldda searvvušbázahusfuolahussii gullevaš bázahusa giddodaga bázahusfievrirideami várás ordnejuvvon bázahuslihtái dahje guovločohkkenbáikái.

Bázahusfuolahussii searvat dihto giddodaga bázahuslihtiin dahje lagašgiddodagaid oktasáš bázahuslihtiin. Ohcejoga gieldda bázahusfuolahusbálvalusaid ollašuhtta **Verdis Oy**. Bázahusfuolahussii searvama birra almmuhuvvo gieldda teknikkalaš doibmii. Jos giddodaga oamasteaddji ii leat almmuhan giddodaga searvama birra, lea giddodat guovločohkkenbáikki geavaheaddji. Giddodaga oamasteaddjái almmuhuvvo laktima birra ja mitaluvvo, masa laktin vuodđuduvvá ja makkár geatnegasvuodát das čuvvot. Giddodaga oamasteaddji galgá almmuhit buot giddodaga bázahusfuolahusa ordnemii gullevaš nuppástusain Ohcejoga gildii. Nuppástusat vuhtiiváldojit almmuhanbeaivvi rájes.

5 § Gieldda vásttu vuollái gullevaš bázahusat

Gieldda bázahusfuolahussii gullet bázahuslága 32 § vuodul čuovvovaš bázahusat:

1. ássamis (fásta ja astoáiggi ássamis) šaddi bázahusat,
2. gieldda halddašan- ja bálvalandoaimmas šaddi bázahusat,
3. fitnodatlanjadagain šaddi searvvušbázahusat, mat čohkkejuvvojit giddodagas ovttas om. bázahusaiguin ja
4. eará searvvušbázahus, mii čohkkejuvvo ovttas om. bázahusaiguin guvllolaš bohccečohkken-dahje eará vástideaddji čohkkenvuogádagas.

Gieldda vásttu vuollái gullá de buot ássamis šaddi bázahus ja muhtin muddui dasa iešvuoda, čoahku ja meari dáfus buohtastahttojuvvon gielddaid hálddašan- ja bálvalandoaimmas šaddi bázahus. Ovdamearkan gielddaid virgedoaimmahagain, kultur- ja lášmmohallanbáikkiin ja skuvllain ja beaiveruovttuin šaddi searvvušbázahusat gullet gieldda bázahusfuolahusvuogádahkii daid osiin go dat heivejit čohkkemii ja gieđahallamii seamma bázahusfuolahusvuogádagas ássamis šaddi bázahusaiguin.

Váralaš bázahusa oasil gieldda bázahusfuolahusa ordnenovddasvástádus guoská dušše ássama. Eana- ja meahccedoalus šaddi váralaš bázahusa vuostaiváldin ja gieđahallan gullá lassin gieldda vásttu vuollái, jos bázahus ii leat meareheamet.

Gielddas lea geatnegasvuolta ja ná maddái vuoigatvuolta ordnet gieldda vásttu vuollái gullevaš bázahusaid bázahusfuolahusa. Gielda ordne dákkár bázahusaid čohkkema, fievrrideami ja gieđahallama. Eará bázahusaid, dego ealáhusdoaimmas šaddi bázahusaid, bázahusfuolahusa ordnemis vástida bázahusa oamasteaddji bázahuslága 28 § mielde.

6 § Bázahusfuolahusa ordnenmolssaeavttut

Dihto giddodaga bázahuslihtti nappo iežas bázahuslihtti giddodagas. Bázahusrehkegii gullet

vistti mielde vuodđomáksu ja bázahuslihti gurrenmáksu.

Jos giddodaga oamasteaddji váldá atnui dihto giddodaga bázahuslihti, son galgá almmuhit dan birra gieldda teknihkalaš doibmii ja soahpat bázahuslihti sturrodagas ja gurrenritmmas. Giddodaga oamasteaddji ordne ieš bázahuslihti giddodahkii. Giddodaga oamasteaddji galgá ieš ordnet bázahuslihtái mearrádusaid mielde čohkkenbáikki giddodahkii. Čohkkenbáiki sáhtta leat maiddái giddodaga olggobealde ovdamearkan stuorát geainnu guoras, jos giddodaga oamasteaddji soahpá ášši birra guovllu eanaeaiggádiin.

Iežas bázahuslihti geavaheaddji giddodagain seahkalas bázahusa ferte álo bidjat dán bázahuslihtái, iige dan oaččo doalvut ovdamearkan guovločohkkenbáikkiide dahje šládjenstašuvnaide.

Guovločohkkenbáiki nappo guovločohkkenlihti geavaheapmi. Bázahusrehkegii gullet vistti vuodđomáksu ja guovločohkkenbáikki geavahanmáksu.

Guovločohkkenlihtit leat gieldda bajásdoallan čohkkenbáikkii ja daid geavahanvuoigatvuohta lea dušše gieldda mearridan guovločohkkenmávssu máksán giddodagain. Bázahusaid galgá doaimmahit guovločohkkenlihtái doarvái dávjá ja dan láhkai, ahte čohkkenlihti ii dieva menddo sakka menddo stuorra meari dihte, mii dolvojuvvo hávil.

Go giddodaga oamasteaddji ieš searvá gieldda bázahusfuolahusvuogádahkii guovločohkkenbáikki bokte, giddodaga oamasteaddji almmuha geavahuvvon guovločohkkenbáikkis gieldda teknihkalaš doibmii. Giddodat lea guovločohkkenbáikki geavaheaddji maiddái dalle, go giddodaga oamasteaddji ii leat almmuhan searvama birra bázahusfuolahussii dihto giddodaga bázahuslihtiin dahje oktasaš lihtiin dahje bázahusfievrirideapmi ii ordnejuvvo giddodagas daid mearrádusaid mielde.

Guovločohkkenbáikki geavaheaddji giddodagain seahkalas bázahusaid galgá doalvut álo guovločohkkenbáikái. Guovločohkkenbáikki geavahanvuoigatvuohta lea dušše bázahustávssa mielde geavahanmávssu máksi ássan- ja astoáiggi giddodagain, ja dohko sáhtta doaimmahit dušše ássamis šaddi bázahusaid. Bázahusaid smávvalágan vurken giddodagas ovdal guovločohkkenbáikái doaimmaheami ii oaččo dagahit buhtisindoallama hehttehusaid, hádjahethtehusaid dahje earáge hehttehusa dearvvasvuhtii dahje birrasii. Seahkalas bázahusaid ja biobázahusaid eai ávžžut vurkkodit giddodagas guhkit áigge go guokte vahku.

Lohku 3. Bázahuslihtit ja daid gurren

7 § Bázahuslihti guoski gáibádusat

Giddodaga bázahusfievrirideamis bázahuslihttin sáhtta geavahit

1. bázahuslihtiid, maid sáhtta lihkahallat giedaiguin, mat leat eanemustá 660 lihttera, main leat lohkit, geavjjat ja juvllat, ja mat heivejit bázahusbiillaid, main leat deakšunrusttegat, mášenlástemii ja bassamii;

2. eatnamii vuojuhuvvon bázahuslihtit, mat gurrejuvvojit mášeniin bázahusbiilli giddodagas dalle, go dat heivejit čohkkenlogistihkkii ja báiki lea áššáigullelaš (heivvolašvuoda čohkkenlogistihkkii ferte sihkkarastit gieldda bázahusfitnodagas ja bodnečáhceguovllus lihti báikki heivvolašvuoda ferte sihkkarastit gieldda birassuodjalaneiseválddis);

Giddodaga oamasteaddji vástida ieš fámolaš bázahuslihttestándárdda mielde bázahuslihti háhkamis giddodahkii. Gieldda bázahusfitnodat sáhtta dohkkehit gieldda ordnen bázahusfievrrideamis earáge bázahuslihtiid geavahusa, jos das ii čuovo vahát dahje hehttehus birrasii iige dat dorvvohuhte bargodorvvolašvuoda dahje gálvvuud.

8 § Bázahusat, mat eai leat heivolaččat bázahuslihtiide

Seahkalas bázahusaid lihttaí ii oaččo bidjat váralaš bázahusa dahje eará energiiáavkkástallamii dohkkeameahttun bázahusa, dego metálla dahje lása. Smávva meriid dakkár ávdnasa mii ii buole, masa ii leat ordnejuvvon čohkken giddodagain dahje čohkkenbáikkiin, dego ovttaskas lássa- ja porsliidnalihtiid moalut ja ovttaskas smávva PVC-pláštetdávviid sáhtta bidjat seahkalas bázahusaid lihttaí. Stuorát bázahusaid, maid ávnnas ii buole, ja stuorát bázahuseriid galgá doaimmahit bázahusguovddážii dahje šládđenstašuvdnii.

Váralaš bázahusa ii oaččo bidjat seahkalas bázahusaid lihttaí dahje ođđasitatnui dohkálaš bázahusaid lihtiide obanassiige, muhto daid galgá doaimmahit gieldda daidda ordnen vuostáiváldinbáikkiide, mat leat ovddemustá šládđenstašuvnnain. Buvttadeaddji vásttuvuloš váralaš bázahusaid, dego báhtteriid ja akkumuláhtoriid galgá doaimmahit buvttadeaddjiid ordnen vuostáiváldinbáikkiide. Dálkkasbázahusaid galgá doaimmahit apteaikkaide.

Stuorra bázahusaid (omd. viessogálvvut) dahje stuorra bázahusmeriid (omd. viessodivvunbázahusat), maid ii sáhte bidjat bázahuslihttaí ja mat eai čohkkejuvvo guovločohkkenbáikkiin dahje ekosajiin, ferte fievrridit áššálaš vuostáiváldinbáikái, dego šládđenstašuvdnii. Fievrrideami galgá ortnet ieš.

9 § bázahuslihtiid gurrengaskkat

Dihto giddodaga bázahuslihtiid gurrengaskkas sohppojuvvo sierra gieldda teknihkalaš doaimmain. Oanehamos gurrengaska geassebajis 1.7.-30.8. lea okta vahkku ja eará áigodagain juohke nuppi vahkku. Guovločohkkenlihtiid gurrenággit almmustahttojit guktii jagis.

Biras- dahje dearvasvuodahehttehusaid dihte áššehasa sáhtta geatnegahttit sirdásit bázahuslihti dávjjit gurrenritmii.

Šaddi bázahusmeari ektui badjelmearálaš stuorra čohkkenbiERGasiid geavaheapmi ii atte vuoigatvuođa gurrengaskkaid guhkideapmái. Giddodagat galget mihttodallat iežaset čohkkenbiERGasiid dan láhkai, ahte dat leat doarvái stuorrát unnimustá oanehamos gurrengaskii. BázaHuslihti ii oaččo lastet menddo dievva, bázaHuslihti lohkki galgá mannat ollásit gitta. Badjelmearálaš bázaHusas berrojuvvo sierra máksu.

10 § Fuolaheapmi ja bassan

BázaHusa oamasteaddji ferte fuolahit iežas bázaHuslihti divvumis, fuolaheamis ja buhtisteamis. BázaHusa oamasteaddji ferte maiddái fuolahit das, ahte bázaHuslihtit eai beasa sirdásit eret daid báikkiin ja ahte bázaHuslihtiid lohkit bissot buot dálkkiin gitta. BázaHusa oamasteaddji galgá dárkkistit bázaHuslihtiid ortnega ja deahtisvuođa jeavddalaččat. SearvvušbázaHusaid bázaHuslihtiid galgá bassat dárbbu mielde, seahkalas bázaHusaid lihtiid goittotge unnimustá oktii jagis ja biobázaHuslihtiid unnimustá guktii jagis.

11 § Gurremiid gaskkalduhttin

Fásta ássangiddodaga ja eará birrajagi geavahuvvon giddodaga bázaHuslihti gurremiid sáhtta gaskkalduhttit mearreáigái, go giddodat lea ollásit geavakeahtta. Astoáigge giddodaga oamasteaddji ferte gullat maiddái gieldda bázaHusfuolahussii ja bázaHuslihti gurremiin ferte soahpat sierra gieldda bázaHusfuolahuseiseváldiin.

Gaskkalduhttima eaktun lea, ahte giddodagas lea geavahusas dihto giddodaga bázaHuslihti ja giddodat lea luotehahtti vugiin ovdanbukton siva vuođul gaskaboddosaččat ollásit geavakeahtta. BázaHuslihti ferte álo gurret ovdal gaskkalduhttima álgima.

12 § BázaHusaid čohkkenbáiki

Giddodaga oamasteaddji ferte ordnet bázaHusfuolahusa várás dárbbášlaš čohkkenbáikki. BázaHuslihti čohkkenbáikki galgá válljet dan láhkai, ahte čohkkenbiERGasiid gurren ii dagat dárbbášmeahttun riskka dahje hehtteHusa giddodaga eará geavaheapmái, johtolahkii, birrasii iige gurjeaddjái.

Jos bázaHuslihti gurrema várás ferte johtit priváhta luotta alde, lea luotta bajásdoallis ovddasvástádus luotta fuolaheamis. Geainnu bajásdoalli galgá čujuhit vejolaš deaddoráddjehusaid áigge lobi bázaHusfievrridemiid čađaheapmái johtolatgalbbaiguin. Giddodaga oamasteaddji galgá fuolahit, ahte muohta plovejuvvo doarvái bures ja doarjut njálahasaid čohkkenbáikkis ja dohko johtti luottain. Jos čohkkenbáiki lea finadanluotta geahčen, čohkkenbáikki lahkosis galgá leat lossa fievrruide doarvái viiddis ja nana jorgalanbáiki. Čohkkenbáikki galgá vuođđudit dásidis, láskkonjulges ja gollama gierdi vuđđui, nu ahte čohkkenbiERGasat eai jierjo vuđđui gitta.

Spiehkastahkan dasa, mii ovddabealde lea máinnašuvvon, giddodat sáhttá soahpat bázahusfuolahusa ollašuhttiin gokko čohkkenbáiki lea. Dalle čohkkenbiergasa sirdimis dahje lassefievrreamis berrojuvvo bázahustávssa mielde lassemáksu.

Čohkkenbáikkis oamasteaddji galgá fuolahit ahte čohkkenbiergasiid lusa johtti luodda ja čohkkenbiergasat leat ortnegis ja buhttasat, luodda lea plovejuvvon muohttagis ja luodda ii leat njaláhas vai čohkkenbiergasiid sáhttá eastaga haga ja dorvvolaččat gurret.

Lohku 4. Bázahusaid čohkken giddodagas

13 § Giddodagas sierra šládđjenvuloš bázahusšlájat

Giddodagain šaddi searvvušbázašusas, mat gullet gieldda searvvušbázahusfuolahusa vuollái, galgá šládđjet sierra biobázašusa, lássa-, plásttet-, metálla- ja kartongabázašusaid, smávvametálla ja eará giddodagas šaddi dán paragrafas logahallojuvvon bázahusšlájaid.

Biobázašusa ferte šládđjet sierra giddodagain, mat gullet daid bázahusfuolahusmearrádusaid 15 § mielde biobázašusa giddodaga sierračohkkema vuollái dahje mat komposterejit biobázašusaid iežaset álgagis daid mearrádusaid 16 § mielde. Jos biobázašus ii čohkkejuvvo sierra dahje komposterejuvvo, dat biddjo boaldinvuloš bázašusa bázašuslihttái. Giddodagain, main duođaštuvvo ahte biobázašus čohkkejuvvo sierra, vuhtiiváldojuvvo dat bázahusfuolahusa mávssuin 10 % haddevuoládussan.

Lássa-, plásttet-, metálla- ja kartongabáhkabázašusat ja smávvametálla doaimmahuvvojit buvttadeaddjiid dahje gieldda ordnen ekosadjái dahje giddodaga bázašuslihttái, jos giddodat gullá bázahusfuolahusmearrádusaid 15 § mielde daid bázašusaid giddodaga sierračohkkema vuollái.

Báberbázašusa galgá šládđjet sierra ja doaimmahit buvttadeaddji vásttuin ordnejuvvon čohkkenlihttái giddodagas dahje buvttadeaddji guvllolaš čohkkenbáikái.

Maiddái eará buvttadeaddji vásttuvuloš bázašusaid go báhkkenbázašusaid (dego báhtterat ja akkumuláhtorat ja elrávdnje- ja elektronihkkašlámborat) galgá šládđjet sierra ja doaimmahit buvttadeaddji ordnen vuostáiváldinbáikái. Jugusbáhkaid, main lea pánta, galgá doaimmahit daid várás ordnejuvvon máhcahanbáikkiide.

Váralaš bázašusaid ja sierrabázašusaid ferte čohkket sierra ja doaimmahit gieđahallamii dain bázahusfuolahusmearrádusain sierra čuoggás 7 addojuvvon mearrádusaid mielde.

Bázašusa oamasteaddji fuolaha bázašusaid šládđjemis ja čohkkemii doaimmaheamis.

Gieldda searvvušbázahusfuolahussii gullevaš doaimmain, maiddáí ássamis, šaddi huksen- ja burginbázahus šláddjejuvvon bázahusásahusa 26 § mielde.

14 § Seahkalas bázahus

Buot giddodagain, mat gullet giddodaga bázahusfievrrideapmái, ferte leat seahkalas bázahussii giddodaga bázahuslihti.

Seahkalas bázahussii oaivvilduvvon bázahuslihttái ii oaččo bidjat bázahusaid, mat eai gula dohko, dego váralaš bázahusaid dahje ođđasitatnui dohkálaš bázahusa.

Smávva meriid dakkár ávdnasa mii ii buole, masa ii leat ordnejuvvon sierračohkken giddodagain dahje čohkkenbáikkiin, dego ovttaskas lássa- ja porsliidnalihtiid moalut ja ovttaskas smávva PVC-pláštet dávviriid sáhtta bidjat seahkalas bázahusaid lihttái.

Stuorát bázahusaid, maid ávnnas ii buole, ja stuorát bázahuseriid galgá doaimmahit bázahusguovddážii dahje šláddjenstašuvdnii. Váralaš bázahusaid ii oaččo bidjat seahkalas bázahusaid lihttái obanassiige.

15 § Ođđasitatnui dohkálaš bázahusaid sierračohkkengeatnegasvuodát giddodagaid mielde

1) Ássangiddodagat

Ássangiddodagas galgá ávkebázahusaid, dego ođđasitatnui dohkálaš báhpára, kartongga, lása, smávvametálla, plástteha ja eará ávkkástallamii dohkálaš bázahusaid doallat sierra ja doaimmahit ávkebázahusaid čohkkenbáikkiide dahje eará čohkkemii, dallego dakkár lea ordnejuvvon.

Ásahusa mielde sierračohkkengeatnegasvuodas lea vejolaš spiehkkašit, jos bázahuslága 15 § 2 momeanttas máinnašuvvon spiehkkanvuoduštus dievvá. Jos spiehkkanmearrádusain gáržžidit bázahusásahusa sierračohkkengeatnegasvuodá, ferte spiehkkanvuoduštusa árvvoštallat mañimustá viđa jagi geahčen ođđasit. Giddodaga sierračohkken ii ordnejuvvon Ohcejoga čoahkkebáikkis, Njuorggáma ja Gáregasnjárgga giliin. Dain gielddain spiehkkašepmi sierračohkkengeatnegasvuodas, man bázahusláhka dahká vejolažžan, lea vuodustallon, go vuhtiiváldit guovllu olmmošdávjudaga, šaddi bázahusa meari ja sierračohkkema ordnemis boahtti birasváikkuhusaid ja goluid.

Ohcejoga gielda dárkkista guovlluid meroštallama ja daid guoski sierračohkkengeatnegasvuodaid unnimustá váldostivrra bajiid mielde.

Bázahusšlájat, mat šláddjejuvvojit ja čohkkejuvvojit sierra						
Lanjadagaid lohku giddodagain	Seahkalas bázahus	Biobázahus	Metálla	Lássa-báhkát	Kartonnga. báhkát	Čohkkenbábir
5 dahje eanet*	x	-	Čohkkenbáiki	Čohkkenbáiki	Čohkkenbáiki	Šláddjejuvvo sierra
Fuom. Ringi 9–11/ Nuorgamintie 5	x	Kompostor	Čohkkenbáiki	Čohkkenbáiki	Čohkkenbáiki	Šláddjejuvvo sierra

*bázahusasahusa geatnegasvuodaid gáržžit čohkken. Gáržžit sierračohkkema gáibádusat dárkkistuvvojit viđa jagi mearreáiggiin / manjimustá x.x.20xx/váldostivrabajiid mielde(?).

2) Eará go ássangiddodagat

Eará go ássangiddodagain, galgá ávkkástallamii dohkálaš báhpára, kartongga, lása, smávvetmetálla ja plástteha doallat sierra ja doaimmahit ávkebázahusaid čohkkenbáikkiide dahje eará čohkkemii, dallego dakkár lea ordnejuvvon. Eará ávkebázahusaid galgá doallat sierra ja doaimmahit ávkkástallamii, dallego dat lea vejolaš.

Ođđasitatnui dohkálaš bázahusaid šláddjemis ja čohkkemis ferte čuovvut šláddjenrávvagiid.

Lohku 5. Bázahusaid iešrádálaš gieđahallan ja ávkkástallan

16 § Komposterin

Giddodagas oažžu komposteret doppe šaddi biobázahusa. Biobázahusa oažžu komposteret dušše dan várás plánejuvvon, ulbmilii heivvolaš, giddejuvvon ja bures biggohuvvon kompostoris. Kompostor sáhtta leat maiddá 2–5 ránnjágiddodaga oktasaš.

Bokashi -vugiin dahje eará vástideaddji vugiin fermenterejuvvon, nappo geavvanprosesserejuvvon biobázahusa galgá manjegieđahallat komposteremiin giddejuvvon ja biggohuvvon kompostoris dahje manjegieđahallamii várrejuvvon lihtis nu ahte lea boares muldái seaguhuvvon ovdal bázahusa iešrádálaš ávkkástallama. Manjegieđahallanlihti lea dehálaš suddjet hehttehusa dagaheaddji ealliin. Manjekomposterin eatnamii goaivumiin lea gildojuvvon.

Biobázahusa komposterema álggaheamis ja nuppástuhttimis ferte almmuhit gielda teknihkalaš doibmii. Gildii galgá maiddá almmuhit go heaitá komposterema. Almmuhus biobázahusa komposteremis lea fámus vihta jagi. Jos biobázahusa komposterin giddodagas joatkašuvvá, ferte almmuhusa dahkat ođđasit dallego dan fámusorrun nohká.

Gilvvagárdebázahusaid oažžu komposteret kompostoris, komposterenrikkis dahje stuorasoahtus. Gilvvagárdebázahusa ii oaččo fievrridit párkkaide dahje eará almmolaš dahje priváhta guovlluide.

Kompostta saji galgá mearridit dan láhkai, ahte das ii boađe hehttehus ránnjáide dahje birrasii. Dáluid biobázahuskomposttat ožžot leat lagamustá njealji mehtera geahčen ránnjávisttis. Kompostta ii oaččo bidjat lagabui go 15 mehtera geahčai gáivvos dahje čáziin. Kompostora sáhtta goittotge bidjat álo dohkkehuvvon huksenlobis merkejuvvon bázahusfuolahussii várrejuvvon sadjái.

17 § Bázahusa boaldin

Bázahusaid jávkadeapmi boaldimiin lea gildojuvvon. Giddodagaid dollasajiin, dego guovddášliggenuvnnas dahje uvnnas, oažžu boaldit dušše gieđahalakeahtes muorrabázahusaid, rissiid ja ovssiid ja veháš báhpára ja kartonggaid buollahahkan. Plástteha ii oaččo boaldit obanassiige.

Bázahusaid boaldin sajušdolain lea gildojuvvon. Gildojuvvon lea maiddáii boaldit fárpalis dahje vástideaddji lihtis. Čoahkkebáikki olggobealde oažžu goittotge sajušdolain boaldit goike olggiid, rissiid, ovssiid, gudduid ja buhtes muora.

18 § Eará gieđahallan

Bázahusa hávdádeapmi eatnamii dahje vuojuheapmi čáhcái lea gildojuvvon.

Jápmán biebmoelliid hávdádeapmi lea lobálaš olles riikkas Biebmovirgedoaimmahaga rávvagiid mielde. Biebmovirgedoaimmahaga rávvagiid mielde jápmán biebmoellit jávkaduvvojit ovdasajis hávdáдемиin dahje gudnemiin.

Iežas ássamis šaddi buhtes diila- ja betongamoalu oažžu geavahit veháš ja geardelunddogit iežas eanahuksenbargguin, jos giddodat lea bodnečáhceguovllu olggobealde ja moalu geavaheapmi buhtte vástideaddji ulbmilii heivvolaš eanaávdnasiid geavaheami. Eará eavttut moalu ávkástallamii leat:

1. ávkástallan ii leat lágádus- dahje ámmátlaš
2. betongamoallu gokčojuvvo dahje bajilduvvo
3. gieldda biraseisevárdái galgá almmuhusas ovdanbuktit unnimustá masa geavahuvvo, materiála gáldu, man olu geavahuvvo ja goas geavaheapmi dahkko.
4. Áššis galgá almmuhit čálalaččat unnimustá guokte vahku ovdal doaimma gieldda

birassuodjalaneiseváldái.

Lohku 6. Vuojulduhttin- ja obbagáivvoloagit

19 § Bázahusčáhcegáivvuid gurren

Vuojulduhttingáivvuin, buhtistanrusttegiid loahkesajiin ja eará vástideaddji gáivvuin bázahusčáhceloagi ferte váldit eret dárbbu mielde, goittotge unnimustá oktii jagis. Jos gažaldagas lea 1–2 olbmo fásta ássangiddodat dahje astoáiggevisti, galgá loagi váldit eret gáivvuin unnimustá guovtti jagi gaskkaid.

Buhtistanrusttegiin, mat geavahuvvojit hivssega bázahusčáziid sisttisdoalli bázahusčázi gieđahallamii, loagi eretváldima galgá dahkat ráhkadeaddji rávvagiid mielde dávjjibut go dát unnimus geatnegasvuodát, nu ahte vuogádat doaibmá áššálaččat. Jos buhtistanrusttega rávvagat addet vejolašvuoda gurret hárvvibutgo mearrádusat, ferte dasa ohcat spiehkaseami bázahusfuolahuseiseválddis.

Jos vuojulduhttingáivvui dahje vástideaddji gáivvui stivrejuvvo dušše ránes bázahusčázit nappo bassančázit dahje giddodagas lea geavahas sirrejeaddji goikehivsset, mas gužža stivrejuvvo vuojulduhttingáivvui, ferte bázahusčáhceloagi váldit eret gáivvos dárbbu mielde.

Obbagáivvot galget leat deahttásat, ja daid dievvama ja dievvanalárpma doaimma ferte čuovvut jeavddalaččat, unnimustá oktii jagis. Obbagáivvuid ferte gurret dárbbu mielde, goittotge unnimustá viđa jagi gaskkaid.

Loagi eretváldima ferte čuovvut ja dieđuid ferte bivddedettiin ovdanbuktit birassuodjalaneiseváldái.

Bázahusčáhceloagi ja obbagáivvuid bázahusčáziid oažžu luobahit fievrrideapmái dušše dakkár doaibmái, guhte lea dohkkehuvvon bázahuslága mielde bázahusfuolahusregistarii loagi fievrrideaddjin. Gurrema dingojeadji galgá addit dieđuid bázahusčáhcevuogádagas, vai gurrejeaddji sáhtta merket daid dieđuid bázahusa sirdináššegirjái ja doaimmahit dieđuid SIIRTO registarii. Ássan- ja astoáiggi giddodagaid bázahusčáhcelogiid ja obbagáivvuid bázahusčáziid galgá doaimmahit gielda čujuhan vuostáiváldinbáikái gielda bázahusčáhcebuhtistanlágádussii.

20 § Vuojulduhttin- ja obbagáivvuid fuolahus ja johtin gáivvuid lusa

Giddodaga oamasteaddji galgá fuolahit, ahte giddodaga bázahusčáhcegáivvot ja daidda gullevaš ráhkadusat leat čavdásat, dorvvolaččat ja daid ulbmilii heivvolaččat. Giddodaga oamasteaddji vástida das, ahte loahkegáivvuid lusa beassá easttaheamet ja dorvvolaččat bázahusčáhceloagi fievrridangálvuiguin, mat leat almmolaččat geavahas.

Bázahusčáhceloagi gurrema dingojeddji galgá addit loahkegáivvo gurrejeddjái dárbbášlaš rávvagiid gurremii. Loahkesaji báiki ferte leat gurrema áigge čielgasit merkejuvvon ja gurrenvuloš gáivvuid lohkit galget oidnot.

Jos giddodaga oamasteaddji ii sáhte ordnet almmolaš geavahusa gálvvuide johtinoktavuođa giddodahkii, ferte giddodagas geavahit bázahusčáhcevuogádaga, man lohkegáivvo gurrejuvvo ieš ja gáivvos eretváldon loahki gieđahallo iešráđálaččat.

Loagi iešráđálaš gieđahallan lea gildojuvvon earret čuovvovaš dilálašvuodain, mat leat lakton dán paragrafii. Bázahusčáhceloagi iešráđálaš gieđahallamis ferte álo dahkat ovddalgihtii čálalaš almmuhusa bázahusčáhceiseváldái. Iežas ássamis šaddi gieđahallojuvvon loagi oažžu lebbet duktenulbmilis iežas beldui dahje beldui mii lea iežas hálddus. Loagi galgá álo gieđahallat stabiliseremiin gálkka dahje eará Biebmovirgedoaimmahaga ja birassuodjalaneiseválddi dohkkehan vugiin.

Loagi gieđahallamis ja beallegeavaheamis galgá čuovvut duktabuvttalága (lannoitevalmistelaki 539/2006), nitráhtaásahusa (nitraattiasetus 1250/2014) ja eana- ja meahccedoalloministeriija ásaheami duktabuktagiin (maa- ja metsätalousministeriön asetus lannoitevalmisteista 24/2011). Bázahusa oamasteaddji oažžu váldit gieđahallamii oktiibuot eanemustá gávccii ránnjálánjadagas dahje eará lahkosa giddodagas ássamis šaddi loagi ja lebbet beldui duktenulbmilis seamma eavttuiguin go iežas doaimmas šaddan loagi. Son, guhte vuostáiváldá, gieđahallá ja ávkkástallá loagi, ferte álo almmuhit áššis bázahusfuolahuseiseváldái. Lassin vehá iežas lagaš guovllus šaddi bázahusčáhcelogiid duktenulbmilis ávkkástalli doaibmi galgá dahkat bázahuslága 100 § mielde almmuhusa bázahusa ámmátlaš čohkkendoaimmas gieldda birassuodjalaneiseváldái.

Unna buhtistanrusttegis dahje eará vástideaddji vuogádagas šaddi golgi loagi ja ránes bázahusčáziid vuojulduhttingáivvo loagi sáhtá komposteret giddodagas daid bázahusfuolahusmearrádusaid 16 § mielde, jos giddodat geavaha dušše guoddinčázi dahje jos šaddi loagi mearri lea unnánaš ja dat lea giddes hámis iige dan gieđahallan giddodagas dagat riskka dahje hehttehusa birrasii dahje dearvvašvuhtii. Loagi mearri gehččo unnánažžan, jos dat šaddá unnit go 20 lihttera gurrengearddis ja unnitgo 50 lihttera jagis.

21 § Hivssetbázahus

Goikehivssetbázahusaid galgá komposteret daid bázahusfuolahusmearrádusaid mielde giddodagas dahje doaimmahit gieldda čujuhan vuostáiváldinbáikái.

Hivssetbázahusaid ii oaččo bidjat giddodaga bázahuslihtiide, doalvut guovločohkkenbáikkiide

dahje hávdádit eatnamii komposterekeahtá.

Lohku 7. Váralaš bázahtusat

22 § Váralaš bázahtusaid bázahtusfuolahus

Iešguđetlágan váralaš bázahtusaid ferte šládjet ja čohkket sierra.

Giddodagas čohkkejuvvon ja vurkejuvvon váralaš bázahtusaid ferte doaimmahit daidda oaivvilduvvon vuostáiváldinbáikkiide unnimustá oktii jagis.

Váralaš bázahtusat eai fievrriduvvo giddodaga bázahtusfievrreamis, iige daid oaččo doaimmahit guovločohkkenbáikkiide.

Ássamis ja eana- ja meahccedoalus šaddi váralaš bázahtusaid galgá doaimmahit vuostáiváldinbáikái, man giella lea daidda ordnen. Eana- ja meahccedoalus šaddi váralaš bázahtusaid oasil dát guoská govttolaš bázahtusmeari, muđui šaddi váralaš bázahtusa galgá doaimmahit vuostáiváldái, geas lea vuoigatvuohta vuostáiváldit dan.

Buvttadeaddji vásttuvuloš váralaš bázahtusaid (omd. elrávdnje- ja elektronihkkašlámboriid, báhtteriid ja akkumuláhtoriid) galgá doaimmahit buvttadeaddjiid ordnen vuostáiváldinbáikkiide. Dálkkasbázahtusaid galgá doaimmahit apteikii.

Eará giddodagain šaddi váralaš bázahtusa galgá doaimmahit vuostáiváldái, geas lea vuoigatvuohta vuostáiváldit dan. Meari dáfus stuorra váralaš bázahtuseriid doaimmaheamis galgá soahpat ovddalgihtii vuostáiváldiin.

Váralaš bázahtusaid báhkemis ja merkemis ásaheavvo bázahtusásahusa 8 ja 9 §:in. Váralaš bázahtusa galgá báhkjet álgoálgosašbáhkii, jos dat lea vejolaš ja dorvvolaš.

Lohku 8. Eará mearrádusat

23 § Álbmotdoaluid bázahtusfuolahus

Álbmotdilálašvuođaid guoski bázahtusfuolahusmearrádusat vuodđuduvvet sihke luotnuma ovddalgihtii eastadeapmái ja bázahtuslága geatnegasvuhtii áššáigullelaš bázahtusfuolahusas. Álbmotdilálašvuođa ordnejeaddjis lea bázahtuslága 74 § mielde ovddasvástádus álbmotdilálašvuođa čuovvumuššan lutnon guovllu čorgemis, jos nuoskideaddji ii ieš fuolat čorgemis.

Mearrádusain geatnegahttojuvvon álbmotdilálašvuođa ordnejeaddji fuolahit dilálašvuođa bázahtusfuolahusas ollislaččat, ii dušše čorgemis. Geatnegasvuohta bázahtusfuolahusas

fuolaheapmái lea mearkkašahtti doaibma luotnuma ovddalgihtii eastadeapmin, daningo dan vuodul dilálašvuoda ordnejeaddji galgá háhkat báikái doarvái bázahuslihtiid ja fuolahit daid gurremis dárbbu mielde.

Maiddá šláddjen ja sierračohkken mearriduvvo dilálašvuoda ordnejeaddji ovddasvástádussii. Eandaliige stuorát álbmotdilálašvuodain ođđasitatnui dohkálaš bázahusat šaddet nu ollu, ahte šláddjen- ja sierračohkkengeatnegasvuodaid addimii lea dárbu áššáigullelaš ja dorvolaš bázahusfuolahusa ordnema dáfus. Mearrádusaid mielde šláddjengeatnegasvuodát gusket gieldda bázahusfuolahusa ordnengeatnegasvuhtii gullelaš bázahusaid. Eará osiin bábir-, kartonga-, metálla-, plásttetbázahusa sierračohkken ja ođđasitanu galgá ordnet bázahusásahusa 14 § mielde.

24 § Bázahusfuolahusmearrádusaid čuovvun ja gohcin

Bázahusfuolahusmearrádusaid gohcin gullá bázahuslága mielde gielddaid birassuodjalaneiseválddiide ja EJB-guovddážiidda. Lassin galgá vuhtiiváldit, ahte bázahuslága mielde bázahusas boahtti dearvvasvuodahehttehusaid ovddalgihtii eastadeami birra ásavuvvo maiddá dearvvasvuodasuodjalanlágas, man mielde gieldda dearvvasvuodasuodjalaneiseválddis lea doaibmaváldi, go gohcin guoská bázahusain boahtti dearvvasvuodahehttehusa.

Birassuodjalaneiseválddit gohčet buot doibmiid ja bázahusfuolahusmearrádusaid ollašuvvama ollislaččat. Ovdasajis gohcinovddasvástádus lea gielddaid birassuodjalaneiseválddis. Erenomážit, jos gažaldagas lea mángga gieldda guvlui olli birasváikkuhusat, maiddá EJB-guovddážit gohčet mearrádusaid ollašuvvama. Gohcci eiseválddiin lea vejolašvuhta addit gohcinmearrádusaid bázahusfuolahusmearrádusaid rihkkumis ja geavahit beavttálmahttimii hálldahusbákku, dego ollašuhttinsáhku dagahanuhki dahje gaskkalduhttinuhki. Vejolaš lea maid dahkat dutkanbivdaga bolesii.

25 § Spiehkaseapmi bázahusfuolahusmearrádusain

Bázahusfuolahusmearrádusat leat gieldda njuolggadusat, maidda gielda sáhtta ovttaskas dáhpusain erenomáš siva geažil miedihit spiehkaseami. Lobi spiehkaseapmái galgá ohcat čálalaččat ja ášši gieđahallo hálldahusmeannudeami guoski láhkaásaheami mielde. Spiehkaseapmái galgá leat muhtun erenomáš, vuoduštallon sivva. Dan sáhtta miedihit dušše dakkár dáhpusain, main ohcci bastá eará láhkai go bázahusfuolahusmearrádusain ásavuvvon vugiin doaibmat dan láhkai, ahte bázahusfuolahusa ordnen ii šatta váddásabbon, iige birrasii dahje dearvvasvuhtii šatta hehttehus dahje riska. Spiehkaseapmi ii oaččo daid lassin dorvvohuhttit bázahusfievrreideaddji, bálvalusa geavaheaddji dahje eará olbmuid dorvolašvuoda. Jos lea eahpečielggas, sáhttetgo birasváikkuhusat šaddat, bivdá bázahusfuolahuseiseváldi cealkámuša birassuodjalaneiseválddis ovdal ášši čoavdima.

Lohku 9. Oktavuodáváldimat sierra diliin

Gieldda teknihkalaš doaibma

tel. 040 181 0264,

Suomen pakkauskierrätys RINKI Oy

Áššehasbálvalus: ekosajit ja šláddjen

0800 133 888 (ii máksu), árgan dii. 7–21 ja lá dii. 9–18

0409402112 (WhatsApp), árgan dii. 7–21 ja lá dii. 9–18

E-boasta: asiakaspalvelu@rinkiin.fi

Gieldda birassuodjalaneiseváldi

Soađegili gielda vástida Soađegili, Anára, Muoná, Eanodaga ja Ohcejoga gielddaid birassuodjalaneiseválddi doaimmain. Oktavuodadieđut gávdnojit čujuhusas:

[Árktalaš Lappi birassuodjaleapmi](#)

